

Til Det Danske Institut i Athen

Af tekstilkunstner og kunsthistoriker Ulrikka Mokdad: Rapport over legatophold i perioden 1.-30. maj 2018

Min baggrund for legatopholdet er, at jeg i 2017 indledte et samarbejde med den græske arkæolog Dr. Kalliope Sarri, Marie Curie-fellow ved Centre for Textile Research (CTR), Saxo-instituttet på Københavns Universitet.

Et af de områder CTRs forskning fokuserer meget på, er undersøgelsen af oldtidens fremstillingsmetoder for tekstiler. Metoderne kan rekonstrueres ved at inddrage den eksperimentelle arkæologi, hvor materialer, væveteknikker og redskaber afprøves i kontrollerede forsøg.

I de typisk tværfaglige projekter er det vigtigt for arkæologerne at kunne arbejde med kunsthåndværkere, som endnu mestrer gamle teknikker såsom fiberforarbejdning, spinding på håndten og opsætning og vævning på primitive væve.

Som uddannet væver og cand. mag. i kunsthistorie, foruden tidligere studentermedhjælper på CTR, har jeg flere gange deltaget i forsøg udført på primitive væve i centerets værksted. I 2014 fremstillede jeg således prøver på drejerbinding, efter at der var blevet gjort et bemærkelsesværdigt fund af tekstile fragmenter i bl. a. denne teknik ved den protogeometriske gravplads Stamna (ca. 1.000 f.Kr.) i Vestgrækenland. Samarbejdet med Dr. Sarri bestod i at overføre geometriske mønstre fundet på keramik fra ægæisk stenalder til billedvævede prøver med henblik på at demonstrere muligheden for, at man allerede i stenalderen var fortrolig med spinding og vævning i det ægæiske område samt at de to kunsthåndværk keramik og tekstil var snævert forbundne. Dette samarbejde udmøntede sig i invitation til en workshop i eksperimentel arkæologi i oktober 2017 på Det Irske Kulturinstitut i Athen, hvor vi både præsenterede oplæg om projektet og demonstrerede billedvævning på ramme og vævning af bånd på lændevæv. Der indløb også en invitation til at udstille flere af de vævede prøver på Det Nationale Arkæologiske Museum (NAM) i Athen i 2018 som bidrag til særudstillingen *The Countless Aspects of Beauty in Ancient Art*, der efter planen skulle åbne i begyndelsen af året og vare resten af 2018.

Fra NAMs side ytrede man ønsket om, at vi skulle afholde nogle demonstrationer af vævning i løbet af udstillingens forløb, og man var især interesseret i, at jeg skulle være til stede på Den Internationale Museumsdag d. 18. maj. Jeg ansøgte derfor DIA om et ophold i hele maj måned 2018 og fik det til min store glæde tildelt.

Det skulle dog vise sig at være en anelse udfordrende at få planerne ført ud i livet.

Kort inden min afrejse fra København fik Dr. Sarri at vide, at særudstillingen skulle åbne d. 7. maj. Det passede os begge fint i forhold til mit ophold og gav os ca. tre uger til at planlægge og gennemføre en række væveworkshops i forbindelse med udstillingen. Da jeg så var kommet ned til Athen og var blevet installeret i lejligheden i Parthenonos 22, meddelte NAM os imidlertid, at særudstillingens åbningsdato var udsat til d. 21. maj. Forklaringen var, at Grækenlands præsident Prokopis Pavlopoulos skulle være til stede og holde tale under ferniseringen, så datoen skulle tilpasses hans travle kalender. Nu begyndte det at blive en smule bekymrende, eftersom det kun ville give os otte dage til at gennemføre vores væveworkshops, da jeg allerede skulle hjem d. 30. maj.

Den dag vi besøgte NAM, gik vi i selskab med vores kontaktperson ned i konservatorværkstedet for at aftale målene på den flade montre, der skulle huse de vævede prøver under forløbet. Efter vores møde med konservatoren blev det afsløret, at ferniseringsdatoen for særudstillingen var blevet udsat endnu en gang. Præsidenten skulle åbne en udstilling på Benakimuseet d. 21., så nu var det endt med at han først kunne afse tid d. 25. maj.

Det endte heldigvis med, at vi fik afholdt tre velbesøgte tekstilworkshops i alt på NAM. Det foregik på den måde, at jeg sad og vævede ved et bord opstillet i det lokale hvor den neolithiske samling udstilles. På bordet stod montren med vores billedvævede prøver og det repsvævede bånd. Dr. Sarri holdt først et kort oplæg for hver gruppe, hvor hun forklarede hvad projektet gik ud på, derefter åbnede hun montren og viste vores redskaber og væveprøver frem og lod folk føle på dem. I monterne bag ved os og længere henne i lokalet kunne folk se de keramiske genstande og fragmenter, som nogle af prøvernes mønstre var vævet ud fra. Inde på selve særudstillingen kunne man se den berømte Diminivase, som repsbåndets design er taget fra. Efter oplægget kunne publikum stille spørgsmål til os begge to og fotografere tingene.

Til vores store glæde kom der et stort antal interesserede til vores workshops, især håndvævere, arkæologer og arkæologistuderende. Jeg anslår, at vi havde ca. 150-200 tilhørere i løbet af de tre dage og det var så mange, at det var nødvendigt at opdele dem i hold. Det var tydeligt, at ideen med at lade folk iagttage væveprocessen, røre ved materialer, redskaber og prøver og vise genstandene i relation til de arkæologiske fund, var med til at levendegøre de neolithiske fund på en ny måde for museumsgæsterne. I de tre uger hvor vi ventede på, at særudstillingen skulle åbne så vi kunne afholde vores workshops, var der nok at tage sig til. For det første havde jeg medbragt materialer nok til at væve yderligere nogle prøver, hvilket foregik i værelset på DIA, først i Parthenonos 22, derefter i det nye hus i Neos Kosmos. For det andet gav det mig ekstra tid til at bese nogle af Athens mange glimrende museumssamlinger med specielt neolithiske fund, hvilket er af afgørende betydning for projektet med vævning af keramikmønsters videre forløb.

Jeg vil derfor gerne takke bestyrelsen for Det Danske Institut i Athen mange gange for tildelingen af en måneds inspirerende ophold i maj 2018.

Til slut vil jeg gerne have lov til at sige tusind tak til Niki, Lone, Birgit og Kristina for et dejligt ophold på DIA. Også mange tak til Gióta Kasími, instituttets frivillige medarbejder, der entusiastisk brugte en hel dag på at vise tre af os stipendiater, Lisbet Torp, Kirsten Thorup og ut., det Athen, som turisterne normalt ikke ser.

Vævning af neolithisk segl

Mønster fra Diminiskål

Båndet fra Diminivasen